

Advies

Oprichtingsdecreet "Toerisme Vlaanderen"

Inhoud

Inhoud	2
1. Inleiding	3
2. Krachtlijnen van het advies	3
3. Advies	4
3.1. Statuut van Toerisme Vlaanderen	4
3.2. Evaluatie advies kaderdecreet	5
3.3. Opheffingsbepalingen	7

1. Inleiding

Op 24 juli 2003 ontving de SERV de adviesvraag met betrekking tot het voorontwerp van oprichtingsdecreet van het Intern Verzelfstandigd Agentschap met Rechtspersoonlijkheid "Toerisme Vlaanderen". De SERV werd om advies gevraagd tegen uiterlijk 10 september.

Deze adviesvraag maakt deel uit van het hervormingsproces Bestuurlijk Beleid. In opvolging van het kaderdecreet Bestuurlijk beleid ondergaan de Vlaamse administratie en de Vlaamse instellingen een reorganisatie, ondermeer door de oprichting van Intern Verzelfstandigde Agentschappen (IVA's) en Extern Verzelfstandigde Agentschappen (EVA's).

In het kader van deze reorganisatie heeft de SERV reeds een advies geformuleerd op 15 mei 2002 over het kaderdecreet bestuurlijk beleid en een aanbeveling over de operationalisering van het kaderdecreet bestuurlijk beleid (5 maart 2003).

2. Krachtlijnen van het advies

De SERV is van oordeel dat een structurele betrokkenheid van het sociaal-economisch middenveld in Toerisme Vlaanderen belangrijk is. Deze vertegenwoordiging dient dan ook behouden te blijven in de nieuwe structuur van Toerisme Vlaanderen. Dit kan enkel wanneer deze VOI omgevormd wordt tot EVA en een vertegenwoordiging van het sociaal-economisch middenveld in deze instelling gegarandeerd wordt.

De SERV vraagt dan ook dat het oprichtingsdecreet van het Agentschap Toerisme Vlaanderen in die zin wordt aangepast. Het voorziene statuut van IVA houdt immers onvoldoende rekening met het belang van een structurele betrokkenheid van het sociaal-economisch middenveld.

Des te meer aangezien er onvoldoende garanties zijn voor een behoorlijke werking van het raadgevend comité.

Het oprichtingsdecreet bevat tevens opheffingsbepalingen, onder meer met betrekking tot de Vlaamse adviesraad voor Toerisme. De raad kan zich akkoord verklaren met deze opheffing. In overeenkomst met gemaakte afspraken komt deze adviesbevoegdheid toe aan de SERV in zijn rol als strategische adviesraad voor het beleidsdomein EWT. De raad merkt evenwel op dat het voorontwerp van decreet over de SERV momenteel niet vermeldt dat de SERV zal optreden als strategische adviesraad voor Toerisme. Het voorontwerp van decreet op de SERV dient op dat punt aangevuld te worden. Anders dan dit voor de strategische adviesraden is voorzien, ontbreekt vooralsnog een behoorlijke decretale omkadering voor het raadgevend comité.

3. Advies

Dit advies beperkt zich tot de evaluatie van het oprichtingsdecreet in het licht van de principes die de SERV in voorgaande adviezen naar voor heeft geschoven. Het gaat meer bepaald om het advies van 15 mei 2002 over het kaderdecreet bestuurlijk beleid en de aanbeveling van 5 maart 2003 over de operationalisering kaderdecreet bestuurlijk beleid.

3.1. Statuut van Toerisme Vlaanderen

Wat het onderscheid tussen IVA's en EVA's betreft heeft de raad een aanbeveling geformuleerd op 5 maart 2003 over de operationalisering van het kaderdecreet bestuurlijk beleid. Deze aanbeveling betrof de toegevoegde waarde van betrokkenheid van het sociaal-economisch middenveld bij de beleidsuitvoering van een aantal instellingen. Voor een aantal instellingen, waaronder Toerisme Vlaanderen, kan de volwaardige betrokkenheid het best gerealiseerd worden via de raad van bestuur van een EVA. De redenering die in die aanbeveling naar voor gebracht werd blijft nog altijd van kracht.

De raad stelt vast dat de regering ervoor kiest om de instelling op te richten als een IVA, waarbij zelfs onvoldoende garanties zijn ingeschreven voor een behoorlijke werking van het raadgevend comité.

De raad wenst nogmaals de nadruk te leggen op het belang van een goede betrokkenheid van het sociaal-economisch middenveld bij het agentschap "Toerisme Vlaanderen", waarvoor het aangewezen is dat dit agentschap het statuut van EVA toegewezen krijgt.

De toeristische sector is een typische KMO-sector met een grote toegevoegde waarde voor de economie in Vlaanderen en met bijkomende uitstraling naar het buitenland. Bovendien creëert het toerisme een aantal afgeleide effecten op een stad of regio en de vele ondernemers die daarin werken. De toeristische sector heeft ook veel mogelijkheden inzake tewerkstelling voor diverse groepen binnen onze samenleving. Het beleid voor de toeristische sector is evenwel verspreid over verschillende beleidsterreinen zoals fiscaliteit, milieu, ruimtelijke ordening, werkgelegenheid, verkeer, cultuur, enz. en over federale, regionale, provinciale en lokale overheden. Deze verspreide beleidsdomeinen verhinderen een geïntegreerde aanpak voor de sector. Hierbij is ook continuïteit en strategie op middellange en lange termijn van groot belang. Betrokkenheid van het middenveld in het bestuur is daarom onontbeerlijk.

Een van de belangrijke taken van Toerisme Vlaanderen bestaat uit toeristische promotie zowel in binnen- als in buitenland. Toerisme is in die zin ook een vorm van export, waarbij de ondernemingen werkzaam in de toeristische sector een belangrijke rol vervullen.

De ervaringen en know-how vanuit de bedrijfswereld bieden hiervoor een toegevoegde waarde die een administratie zelf moeilijk kan ontwikkelen.

Omgekeerd zal - indien men het middenveld loskoppelt - de overheid ook extra (financiële) inspanningen moeten leveren om doorstroming van informatie en sensibilisering naar de individuele spelers op het veld te verzekeren.

Een en ander zal ook de effectiviteit van het beleid in het gedrang brengen. De toeristische sector is aan zeer snelle wijzigingen onderworpen. Als de toeristische sector niet meer rechtstreeks betrokken is bij het operationeel instrument dat Toerisme Vlaanderen is, zal dit ten koste gaan van de effectiviteit van het gevoerde beleid.

Toerisme is ook lokale economie: het toeristisch beleid heeft al te lang te ver afgestaan van de economische realiteit en de toenadering van deze twee werelden is nog maar pril. Meer toenadering, afstemming, betrokkenheid en gedragenheid, in plaats van minder, en dit op alle echelons (lokaal, regionaal, provinciaal, Vlaams) is dus noodzakelijk. Ook dit verantwoordt een structurele betrokkenheid van het sociaal-economisch middenveld in Toerisme Vlaanderen. De vertegenwoordiging van het sociaal-economisch middenveld dient dan ook behouden te blijven in de nieuwe structuur van Toerisme Vlaanderen. Dit kan enkel wanneer deze VOI omgevormd wordt tot EVA.

3.2. Evaluatie advies kaderdecreet

Voor de evaluatie van het oprichtingsdecreet is ook het advies van de SERV van 15 mei 2002 van belang. In dat advies gaf de raad een aantal belangrijke elementen aan waaraan de operationalisering van het kaderdecreet kan afgetoetst worden. Aan de hand van deze principes dient het voorliggende oprichtingsdecreet beoordeeld te worden.

De hervorming in het kader van BBB dient in de eerste plaats beoordeeld te worden op de bestuurskracht die door de oprichting van de nieuwe organen bereikt zal worden en aan de hand van de dienstverlening die aan de stakeholders van de maatschappij vanuit de nieuwe organisatie zal verleend worden. De verwachte baten van de nieuwe structuur moeten duidelijk aangegeven worden.

Dit geeft geen aanleiding tot specifieke opmerkingen.

De nieuwe structuur van de Vlaamse overheid in departementen, IVA's en EVA's dient ook te resulteren in een duidelijke taakverdeling die leidt tot een coherent beleid.

De raad oordeelde in zijn advies over het kaderdecreet positief over de één op één relatie tussen het beleidsdomein en de minister, maar ook binnen het beleidsdomein moet er een duidelijke taakverdeling zijn. Daarnaast moet er ruimte blijven om de horizontale dwarsverbindingen op een juiste manier te integreren in het beleid.

Hierover kan de raad zich nog niet uitspreken, aangezien de reorganisatie van het gehele beleidsdomein nog niet gekend is. Wel wijst de raad op het belang om, met het oog op de continuïteit van de dienstverlening en de rechtszekerheid voor burgers en ondernemingen, in ieder geval binnen de huidige legislatuur alle nodige stappen te ondernemen om de operatie die voorzien is in het kaderdecreet tot een goed einde te brengen.

Een derde beoordelingscriterium is dat er voldoende samenhang moet zijn tussen de verschillende fasen van de beleidscyclus. De concrete vormgeving van IVA's en EVA's evenals hun relatie met de rest van het beleidsdomein moet uiting geven aan deze integrale benadering.

Door de oprichting van dit agentschap onder de vorm van een IVA is de raad van oordeel dat er onvoldoende wisselwerking zal kunnen zijn tussen de actoren op het veld en de overheid. De oprichting als EVA biedt hiertoe betere garanties.

Een volgend criterium is de mate waarin het oprichtingsdecreet een aantal bepalingen opneemt over de samenstelling en bevoegdheid van het raadgevend comité en de structurele betrokkenheid van het personeel bij de totstandkoming van het beheerscontract.

Zoals reeds aangegeven kan een goede betrokkenheid van het sociaal-economisch middenveld een meerwaarde leveren voor de werking van Toerisme Vlaanderen. Het voorontwerp van decreet erkent dit onvoldoende door het agentschap op te richten als een IVA. In dit kader is het ook opvallend dat er geen sluitende garantie is opgenomen in het voorontwerp van decreet voor een goede werking van het raadgevend comité. Het voorontwerp van decreet bevat enkel een beperkt aantal bepalingen over de samenstelling en bevoegdheid van het raadgevend comité. Zo ontbreken:

- een duidelijke optie om de raadgevend comité in eerste instantie samen te stellen uit de relevante en representatieve organisaties van het maatschappelijke middenveld (cf. strategische adviesraden);
- een precieze formulering van de bevoegdheden: men beperkt zich tot een globale bevoegdheid om advies te geven over "de werking", de kwaliteit en dienstverlening en "feedback"; er worden geen garanties gegeven dat het comité op verplichte wijze wordt betrokken bij de voorbereiding en evaluatie van het beheerscontract, bij de voorbereiding van de (niet-strategische) besluiten en reglementen;
- een recht op informatie;
- de verplichting om het niet volgen van een advies te motiveren;
- een aantal minimale regels die een behoorlijke werking en ondersteuning moeten garanderen.

De raad onderschrijft de autonomie voor de agentschappen als een belangrijke vernieuwing. Inzake de autonome vaststelling van de rechtspositie van het personeel is het wel belangrijk dat er een goed evenwicht bestaat tussen de centraal vastgelegde algemene spelregels en de decentrale invulling van personeelsformatie en beleid. In het protocol dat afgesloten is in sectorcomité 18 is voorzien dat de rechten van het personeel behouden blijven bij de hervorming van de instellingen. Hoewel dit niet noodzakelijk moet opgenomen worden in het oprichtingsdecreet, gaat de raad er van uit dat de Vlaamse regering haar engagement nakomt, bijvoorbeeld door dit op te nemen in het raamstatuut.

3.3. Opheffingsbepalingen

Het oprichtingsdecreet bevat tevens opheffingsbepalingen, onder meer met betrekking tot de Vlaamse adviesraad voor Toerisme. De raad kan zich akkoord verklaren met deze opheffing. In overeenkomst met gemaakte afspraken komt deze adviesbevoegdheid toe aan de SERV in zijn rol als strategische adviesraad voor het beleidsdomein EWT. De raad merkt evenwel op dat het voorontwerp van decreet over de SERV momenteel niet vermeldt dat de SERV zal optreden als strategische adviesraad voor Toerisme. Het voorontwerp van decreet op de SERV dient op dat punt aangevuld te worden.